

Turista på hemmaplan

Din sommarguide till de tio öarna

TEXT, FOTO & LAYOUT | JOSEPHINE FREJE SIMONSSON *frilansjournalist, josephine@freje.se, 0702-209 205*

Vid Hjälviks badplats finns två nät för den som vill spela beachvolley, här passar några killar från Torslanda på. I skuggan av träden har ni en grillplats. Är det upptaget finns det även en volleyplan vid vandrarhemmet/restaurangen Nimbus, Öckerö färjeläge.

Annica Borssén (t.v.) och Marie Bergagård älskar Öckerö. – Det är som att vara på landet mitt i stan, säger Annica och skrattar. Marie brukar vara i Saltarsviken nästan varje dag, några minuter från hemmet. – Vem kan inte älska badet och de salta vindarna, säger Marie medan hon trampar vatten.

Öckerö

Det här är ön för dig som vill få bad, sol och salta vindar, men ändå ha närheten till bekvämligheter som apotek, bank, restauranger och mataffärer. Öckerö är kommunens administrativa centrum.

Varma dagar gör man bäst i att köpa med sig en picnic-korg och ta sig till någon av öns fina badplatser. Cyklar går att hyra på Hönö turistbyrå (031-96 50 80), men det är annars inga långa avstånd. Från rondellen i hamnen tar det cirka 20 minuter att gå tvärs över ön till Hjälviks badplats. Där hittar ni en långgrund sandstrand, en brygga och en liten hoppramp. Ibland är den rullande kiosken på plats med glass och drickor, men annars har ni alltid vatten vid toaletterna. Hjälvik är lite av en badplats för alla åldrar och smaker. Här kan ni spela beachvolley, som killarna från Torslanda på bilden till vänster, eller hitta er favoritplats på stranden, klipporna eller gräset. Tar ni bilen gör ni bäst i att parkera den på grusplan någon minuts avstånd från badplatsen.

Föredrar ni en lite lugnare vik, men en pir och klippor så kan ni ta er till Saltars. Där hittar ni flest Öckeröbor och den lite äldre publiken, det finns fina stegar och en liten sandstrand. Fortsätter ni upp i klipporna kan ni vada ut till någon av de små holmarna och ännu en bit bort över berget, mot Hönö till, hittar ni en hopp-brygga. Där kan de modiga slänga sig ut från Bratten ner i Röds sund. Får ni för er att simma till Hönö bör ni vara medvetna om att det kan vara rejält strömt och att det är längre än vad det ser ut – jag talar av egen erfarenhet...

Efter en dag i solen kan det vara skönt att söka svalka i Örtagården vid apoteket. En liten oas där det ibland bjuds på dragspel på sommarkvällarna. Ni kan också vandra bort mot parken, nedanför Öckerö nya kyrka. De riktigt fina hembygdshusen hittar ni ner för backen, vid den gamla vita kyrkan som har anor från medeltiden.

Kvällen kan ni avsluta i hamnen på någon av uteserveringarna, eller varför inte köpa något gott i fiskaffären och ta er ner till någon av badplatsernas grillplatser?

Tips för Öckeröbesöket

Missa inte: Hembygdsgården, guidade visningar ring 0708-962500. Öckerö gamla kyrka, innan låg där en träkyrka som troligtvis byggdes under medeltiden. Kolla även in offerstenen utanför.

Undvik: Att fråga öckeröbor varifrån ni kan se Marstrand.

För badsugna: Hjälvik (vänster i första rondellen från Hönö sett), med brygga, toaletter, handikappsanpassat, hopp-brygga, sandstrand. Saltarsviken (nära gamla kyrkan) med betongpir, toaletter och stegar.

För hungriga: Nimbus, restaurang och även vandrarhem, ligger vid Öckerö färjeläge och gästhamnen. Strandbaren, med pizza och annan mat i Öckeröhamnen. Eller Hamnens Brasseri, lite längre upp i backen.

Så tar du dig hit: Med bro från Hönö och Hälsö. Till Hönö kommer du med gula färjan från Lilla varholmen. Buss 290.

Mauritz Lundin är en av de som jobbar på Öckerö Hembygdsgård. Här förbereder han en godisstrut. Handelsboden är från slutet av 1800-talet.

Hyppeln

Bara tio minuter med färjan från Hälsö hittar ni detta lilla paradis. Emelie Andersson, på bilden till höger, är en riktig Hyppelbo och hon har dragit med sig sin man från Hönö.

– Det bästa med Hyppeln är att det är så lugnt och skönt, och stranden ut mot Rörö är oslagbar, säger Emelie stolt. Till den fina sandstranden, Sandtången, kommer ni genom att gå till höger efter färjan.

På kvällarna är Emelies tips att besöka öns restaurang Stora Oset, det är stället man går till när man bara vill slappna av och äta gott.

Här finns även en liten gästhamn och en livsmedelsbutik, den har öppettiden året om.

I höst får dessutom ön ett litet vandrarhem med fyra rum med två bäddar. Ring Lillemor på 0730-965655 för mer information.

Tips för Hyppelbesöket

Missa inte: De sällsynta blommorna och den vackra naturen. Hemsidan www.hyppeln.com.

Undvik: Bilen, den kan du parkera på Hälsö.

För badsugna: Sandtången, mot Rörö till. Eller direkt från klipporna.

För hungriga: Stora Oset och livsmedelsbutiken.

Så tar du dig hit: Med avgiftsfri färja från Hälsö (Burö). Buss 290, från Hönö, via Öckerö.

Emelie Andersson är en av de cirka 197 bofasta på Hyppeln.

Hälsö

En av de kanske mest ”skärgårds-söta” öarna som har broförbindelse. Här finns mängder av vackra trähus och slingriga vägar. Lars Scherman, på bilden nedan, berättar att Hälsö är perfekt för den som vill ha det lugnt och skönt men ändå ha nära till Öckerös bekvämligheter.

– Jag gillar samhället här, säger Lars. Och slingan på Stuvö brukar jag rekommendera. När benen var bra gick jag den på cirka en timme.

Lars kan räkna tre generationer bakåt och tre generationer framåt med Hälsösläkt, men troligtvis går hans Hälsöblod längre tillbaka i tiden.

– Bäst är det på midsommar, det har bara blivit stökigt någon enstaka gång. Det enda som är synd är att man inte längre ser några ordentliga fiskebåtar i hamnen, utan det är mer sådana där dyra från stan, säger Lars och pekar ut mot gästhamnen.

Tips för Hälsöbesöket

Missa inte: Motionsslingan med underbar utsikt. Stuvö 2500 meter.

Undvik: Höga hastigheter mot Burö färjeläge, olycksplats – så visa respekt.

För badsugna: Tjolmen, kommunal badplats direkt efter bron.

För hungriga: Indisk mat vid livsmedelsbutiken.

Så tar du dig hit: Bilfärja till Hönö, bron över Öckerö, vidare över bron till Hälsö. Buss 290

Hälsöbon Lars Scherman gillar att sitta i hamnen under sommaren, men han tycker det är synd att fiskebåtarna har ersatts av segelbåtar i miljonklassen.

Källö-Knippla

Detta är lite av ett favoritstopp för de som kommer med båt i farleden mellan Göteborg och Marstrand. Gästhamnen rymmer cirka 130 båtar, varav fem platser är handikappsanpassade, enligt öns officiella hemsida. I hamnen kan ni antingen äta på restaurang Brygghuset, som även är hotell och som ni ser till höger. Eller så kan man grilla vid någon av de många sittplatserna som finns i hamnen.

Brygghuset, foto: Jonas Orvarsson

Jonas Orvarsson är en av cirka 400 Knipplaborna och han har under två års tid haft hemsidan www.knippla.info där han lägger upp aktuell information.

– Jag gör det som en kul grej, Knippla är verkligen en pärla på sommaren och det är kul att det är så mycket fart i hamnen, säger Jonas Orvarsson.

Dessutom finns det ombud för apotek, post och Systembolaget, samt kiosk och café.

Tips för Knipplabesöket

Missa inte: Knippla hamnfest 13-14 juli. Hemsidan www.knippla.info

Undvik: Tala illa om Källeberga Singers, då har du Knippla emot dig.

För badsugna: Familjevänligt vid fotbollsplan, eller Ankis med hopp-brygga.

För hungriga: Brygghuset, nu med nya ägare. Eller en kebaltallrik i kiosken.

Så tar du dig hit: Med färjan från Burö/Hälsö.

Fotö

Med den karismatiska blå bron, från Hönö, kommer du till kommunens sydligaste ö. Här ligger husen tätt och ni gör bäst i att parkera vid bron om ni inte vill backa hem. Fotö kan bland annat locka med en charmig gästhamn, se bilden nedan, som man har utsikt över från öns café. Här finns även en av kommunens härligaste badplatser. Vivik har sandstrand, hopptorn, trampolin, brygga och de vanliga gamla hederliga klipporna.

Albert Jönsson, på bilden till höger, kom till Fotö med sin familj som 3-åring från Öckerö och har sedan dess haft ön som sin personliga favorit.

– Fotö är precis lagom stort och det är lugnt och gott. På somrarna kan man spela fotboll och bada vid Halleskär, där är det fint, berättar Albert.

Vid brofästet, på Söö, finns så kallade tomtningar. De är troliga rester från små övernattningsbostäder som fiskare använt innan ön fick bofasta.

– Det enda man ska tänka på om man kommer till Fotö från stan är att lämna stadsbo-snacket hemma och bete sig som folk, säger Albert och skrattar.

Tips för Fotöbesöket

Missa inte: Det goda kaffet på cafét.

Undvik: Att hoppa från broa, rent livsfarligt!

För badsugna: Vivik, med allt som man kan önska sig. Även fint ute vid skären.

För hungriga: Cafét med lite tilltugg.

Så tar du dig hit: Från Hönö över bron.

Albert Jönsson, som med sin pappa driver fiskaffären på Öckerö, har alltid föredragit Fotö. Trots att han egentligen har Öckeröblod i ådrorna. – Det är svårt att sätta fingret på vad det är som är så bra med Fotö, men det är lugnare och finare där. Husen är dock dyra, men än så länge är det inte så många sommarhus vilket känns bra. Det är synd när det står tomt på vintern.

Grötö har en storslagen natur, med allt från strövmråden till kommunens få sista ekträd.

– Det finns inget bättre på jorden än Grötö!

Det säger Margot Karling som var en av de första som kom till Grötö som badgäst. Nu är hon där varje sommar och älskar det. När hon var flicka brukade båtarna ligga för boj utanför ön och alla hade små bryggor med roddbåtar som man tog sig ut med. På somrarna var det ibland dans på bryggan med dragspel, men även nu för tiden är det rörelse i gästhamnen.

– De som kommer hit är så lugna och trevliga, många barnfamiljer. Men det bästa är nog tystnaden här ute, det enda folk kör med är små golfbilar och de är så bra så. Även om man ibland hör glassbilen på Hönö, säger Margot och ler medan hon ser ut mot den idylliska hamnen i sitt sommarhus som hennes far har byggt.

Grötö

Tips för Grötöbesöket

Missa inte: De magnifika ekarna. Förr i tiden var hela kommunen full av dem, därav namnet Öckerö som kommer från Ekerö/Eijkerö.

Undvik: Att väsnas, öborna gillar sin tystnad på Grötö.

För badsugna: Knöten, ut mot färjeleden är fint. Det finns även en trampolin, allt med gångavstånd från färjan.

För hungriga: Det finns en liten bod i hamnen som säljer glass, och en restaurang på det handikappsanpassade boendet Västerhav.

Så tar du dig hit: Med färja från Öckerö, Björkö eller Kalvsund.

Margot Karling kom till Grötö 1916

Rörö

Reine Hansson har flyttat tillbaka till sin favorit ö för två år sedan.

– Egentligen hade jag nog viljat bo här hela tiden, Rörö är verkligen perfekt, säger Reine som tycker det bästa med Rörö är att det är så lugnt, tryggt och skönt.

Den nordligaste ön Rörö är en av de få öar där fisket fortfarande är den vanligaste inkomstkällan och många fartyg har Rörö som sin hemmahamn. Här hittar ni även en relativt nyrenoverad gästhamn, som är mycket populär under somrarna. Nere i hamnen finns ett litet sött kafé och plats för cirka 100 båtar.

Reine Hansson, på bilden ovan, brukar visa vänner från stan den fina naturen i öns naturreservat på öns västra och norra sida. Där hittar man en rad sällsynta växter och ett rikt djurliv.

– Det är gott på Rörö, man behöver inte oroa sig över så mycket, säger Reine som inte tycker det är något problem med att bo på en av de mer avlägsna öarna i kommunen. Snarare tvärtom.

Vid den vackra badplatsen, Gula skären, finns brygga och sandstrand.

Fisket är en av huvudnäringarna på Rörö

Tips för Röröbesöket

Missa inte: Fornlämning i form av en labyrint, som antagligen har använts för att bättra på fiskelyckan. Antikvariatet.

Undvik: Att störa djurlivet i det vackra naturreservatet på västsidan. och upp norröver.

För badsugna: Gula skären och Ersvik är Reine Hanssons favoritställen.

För hungriga: Fiskaffär, livsmedelsbutik och café.

Så tar du dig hit: Med färja från Hälsö, tar cirka 20 min.

”Panget”, ligger precis vid färjeläget. Här bodde Ernst Bremer i början av 1900-talet, han var en av Sveriges främsta smugglarkungar.

Kalvsund

Den här ön har många spännande berättelser. Bland annat var det här som den legendariska smugglarkungen Ernst Bremer hade sitt näste, se huset till vänster. Vill ni ha en guidad visning kan ni ringa Pia och Jan på 031-968972 eller 0738-355 500. Lite längre ut på piren, nästan granne med ”Panget” som smugglarvillan kallas, ser ni ett stort gult trähus. Det är ett av de få sillhus som finns kvar på kusten som ett minnesmärke över silltidens guldår.

Om ni tar er upp i bergen, mot det stora röda sjömärket Valen, kommer ni mötas av en underbar utsikt över öarna. Blickar ni ut mot de gula färjorna har ni Grötö på andra sidan sundet. Om det blir för varmt är det bara att söka sig bort mot fotbollsplanen och badplatsen Körngårn, med brygga och stege. Man kan även bada vid exempelvis Södra udden där man kan hoppa från klipporna. Det finns dessutom en liten gästhamn som troligtvis snart kommer få en ny dusch.

Tips för Kalvsundbesöket

Missa inte: Smugglarvillan. Sillhuset (gula t.v.). Utsikten från Valen.
Undvik: Åka till Kalvsund hungrig.
För badsugna: Körngårn vid fotbollsplanen, eller direkt från någon klippa.
För hungriga: Nätt litet i kiosken, eller Pangets café.
Så tar du dig hit: Med färja från Björkö eller Öckerö. Ett trevligt sätt är med kajak, som ni kan hyra på Hönö turistbyrå.

Bohus-Björkö

T. h. Björköbon Inez Thorsell har bestämt sig för att hålla blommorna på samhällsföreningens välkomsskylt vid liv, trots hettan. Skylten är gjort av den lokala konstnären Leif Pedersen.

Tips för Björköbesöket

Missa inte: Björködagarna 6-7 juli (enligt samhällsföreningens hemsida, www.bohus-bjorko.se)
Undvik: Ta en färja utan bussförbindelse till öns centrum, det är en bra bit att gå.
För badsugna: Skarvik vid gästhamnen, eller ex. de mer barnvänliga Klarvik och Timmervik.
För hungriga: Restaurangen Seaside och pizzerian i hamnen. Även kök på hotellet och vandrarhemmet.
Så tar du dig hit: Med gula färjan från Lilla Varholmen. Eller personfärjan från Öckerö.

Björkö är kommunens till ytan största ö, men befolkningsmässigt ligger den på tredje plats med sina cirka 1460 invånare. Här finns stora naturområden, som förut var militärt skyddsområde. Inez Thorsell, på bilden uppe till höger, tycker att Björkö har allt man kan önska sig.
– Naturen är öns stolthet, det är som en liten djungel på sina ställen, säger Inez och skrattar medan hon börjar peka på en karta av ön. Ett av hennes favoritställen för bad och sol är Skarvik, vid hamnen. Där kan man även vandra en bit bort på klipporna om man vill sitta mer avskilt.
– Det är Björkö's riviera! Men något hopptorn har vi inte fått bygga, det är det för grunt för.

När hon får gäster brukar hon ta med dem på slingan för att visa öns

natur. På våren blommar här mängder av vitsippor. Björkö är en levande ö, med hotell, vandrarhem, restauranger, gästhamn, affär, bibliotek och ett rikt föreningsliv. Till skillnad från de andra nio öarna har Björkö spår från boplatser som troligtvis är från stenåldern, alltså någon gång efter isens tillbakagång för cirka 10 000 år sedan fram till 1 800 f.Kr. De andra öarna låg nämligen under havet en längre tid än Björkö. Namnet på ön tros komma från ”birk” som betyder handel vilket antyder att Björkö kan ha varit lite av ett handelscentrum under sin tidiga historia.

Hönö har rad vackra små hamnar och på morgnarna tar öborna sina små båtar ut för att fiska

Hönö

Det här är kommunens folkrikaste ö och lite av ett nöjescentrum. Här finns Hönö Klåva med gästhamn och shoppingstråk med en rad klädbutiker. Här kan man köpa allt från barnskor, garn och märkeskläder. I Klåva hittar ni även Turistbyrån som kan hjälpa

till med exempelvis bokning av båtturer och utflykter. Är ni på äventyrshumör finns det dykskola och skattjakter. Känner man istället för fest är det Trubban som gäller, exempelvis blir det party lördagen den 30 juni med Bar DJ Shibby, enligt hemsidan www.nyatruba-duren.com. Man kan även gästa Franses som ligger granne, där de ofta har livemusik under

Tips för Hönöbesöket

Missa inte: Hönö Klåva med sina många butiker och matställen. Här kan ni shoppa loss ordentligt, allt från kläder, skor och leksaker. På bilden till höger ser ni den fina Hembygdsgården som ligger i närheten av vårdcentralen.
I Hönö Klåva finns även kommunens Turistbyrå, som ni når på 031- 96 50 80. Där kan ni hyra cyklar, kajaker och boka båtturer till bland annat Vinga. Vill ni ut och fiska, men inte har tillgång till båt, finns det en rad företag som har fisketurer.
Undvik: 7-15 juli (v.28), om du inte vill dela ön med cirka 5000 besökare. Öns befolkning är cirka 5070 personer i vanliga fall. För den som tvärtom är sugen finns mer info på www.honokonferensen.com
För badsugna: Hästen, i närheten av Klåva, har brygga, sandstrand och omklädningshytter. Ett annat fint ställe är Lapposand, mot Röd till. Ni kan även bada vid Jungfruviken, vid Hönö gamla kyrka på öns östra sida.
För hungriga: En personlig favorit är Kebab House och deras kycklingrulle Rhodos med feta ost. På cafét Hönökakan kan ni bland annat njuta av klassisk Hönökaka bakad i vedugn. I Klåva har ni också uteställen, så som Trubban och musik på exempelvis Franses. Vill ni äta till utsikten av Vinga, så är det Tullhuset som gäller.
Så tar du dig hit: Med bilfärjan från Lilla Varholmen till Hönö Pinan, tar cirka 12 minuter. Därifrån går buss 291 som åker runt Hönö, mot Fotö.

Text, foto, layout: Josephine Freje Simonsson

T.h. Janne Ivarsson flyttade till Hönö från Grötö som 12-åring och var en av de första som var med och startade det fina Fiskemuseet i Hönö Klåva.
– Det bästa med Hönö är den vackra miljön. När vänner kommer ut brukar jag ta dem hit ner till Klåva och visa utsikten till Vinga.

T.v. Det finns mängder av härliga klippor på öarna att hoppa ifrån. Tricket är att inte träffa stenar eller brännmaneter.

